

Slotverklaring *Nederlands, wereldtaal*

Brugge, 20 november 2010

Het Nederlands is officiële taal in Aruba, Curaçao, Nederland, Sint-Maarten, Suriname en Vlaanderen. Zes plaatsen in de wereld met een verschillende geschiedenis, maar met een gezamenlijk belang in de Nederlandse taal.

Met meer dan 22 miljoen sprekers is het Nederlands de 8^e taal in de Europese Unie en ongeveer de 35^e wereldwijd. In 40 verschillende landen in de wereld, aan zo'n 180 universitaire afdelingen, studeren zo'n 15.000 jonge mensen Nederlands. Op het internet staat het Nederlands in de top 10 van de meest gebruikte talen. Op het terrein van taal- en spraaktechnologie nemen we met het Nederlands wereldwijd een koppositie in. Nederlandstalige literatuur is naar alle uithoeken van de wereld vertaald. We vinden van oorsprong Nederlandse woorden terug in zo'n 130 talen. Met andere woorden, we mogen best stellen dat het Nederlands een wereldtaal is.

Mede dankzij de steun en de inspanningen van de Nederlandse Taalunie zijn er heel wat voorzieningen getroffen die maken dat het Nederlands een taal is waarvan mensen zich in alle domeinen, onder alle omstandigheden, goed kunnen bedienen.

Inzet van de Taalunie is de dynamiek van het Nederlands verder te stimuleren.

Op zaterdag 20 november 2010 kwamen bewindslieden en vertegenwoordigers van Aruba, Curaçao, Nederland, Suriname en Vlaanderen in Brugge bijeen om onder de vlag 'Nederlands, wereldtaal' op beleidsniveau van gedachten te wisselen over de toekomst van de Nederlandse taal.

Vanuit de insteek 'de jeugd heeft de toekomst' stellen de bewindslieden vast dat de Nederlandse Taalunie de komende periode sterk moet investeren in jonge mensen en hun taal. Uiteraard moeten hiertoe alle moderne communicatiekanalen worden benut die in het dagelijkse leven van die groep niet meer weg te denken zijn. Contact en taal zijn immers onlosmakelijk met elkaar verbonden. Of je nu bij elkaar zit in één ruimte, elkaar belt, sms't, chat, twittert, spreekt via hyves of skype, of welke andere nieuwe mogelijkheden daar in de toekomst ook bij mogen komen, taal is je instrument. Onder meer met een speciale website voor en door jongeren, *De Wereld Van De Nederlandse Taal*, wil de Taalunie het contact met de wereld van jongeren op eigentijdse wijze intensiveren. Maar, jongeren zijn ook heel goed zelf in staat om over de toekomst van het Nederlands na te denken en het belang van taal mee uit te dragen. Om die reden stellen de bewindslieden gezamenlijk een **Taalunie Jongerenraad** in met vertegenwoordigers van Aruba, Curaçao, Nederland, Sint-Maarten, Suriname en Vlaanderen die periodiek zal spreken over taalonderwerpen en daarover advies zal uitbrengen. Onderwerpen als 'Engels en/of Nederlands in het hoger onderwijs', 'kansen en bedreigingen van sms-taal', 'nut of onnut van literatuuronderwijs', 'fouten doen er niet toe, zolang de boodschap maar overkomt', kunnen interessante inzichten opleveren waarmee het beleid zijn voordeel kan doen. Ook **uitwisselingsprogramma's voor jongeren** binnen het taalgebied, gericht op cultuur, onderwijs en taal, kunnen een waardevolle bijdrage leveren aan het springlevend houden van de Nederlandse taal.

De bewindslieden onderstrepen dat onze taal toegankelijk moet blijven voor iedereen. In dat licht biedt bundeling van kennis en middelen meerwaarde bij het aanleggen en benutten van de noodzakelijke **infrastructuur** voor het Nederlands. Denk aan het aanleggen van taalcorpora voor toepassingen in het onderwijs Nederlands (ongeacht of het Nederlands direct als eerste taal is geleerd, of pas later als tweede, derde,... taal), denk aan taal- en spraaktechnologische toepassingen voor mensen met communicatieve beperkingen, aan taaladviesvoorzieningen voor een breed publiek, of aan het digitaliseren van het Nederlandstalige erfgoed. Afgesproken is dat hierover binnen het taalgebied in ieder geval afstemming zal plaatsvinden. Zo zal de eerstvolgende editie van de *Woordenlijst Nederlandse Taal* in 2015 gebaseerd zijn op een bestand met een evenwichtige vertegenwoordiging van het Standaardnederlands zoals dat wordt gesproken in de verschillende delen van het taalgebied. Om elkaar beter te leren kennen, meer inzicht te krijgen in de positie die het Nederlands en andere talen in de verschillende delen van het taalgebied innemen en kennis en ervaring met elkaar te kunnen delen, streven de aanwezige partners naar de instelling van een bescheiden **Fonds voor Ontmoeting en Uitwisseling**. Vanuit dat Fonds zullen ook de *Taalunie Jongerenraad* en de *uitwisselingsprogramma's voor jongeren* worden ondersteund. Daarnaast zullen onder anderen lerarenopleiders, auteurs, literair vertalers en lexicologen een beroep kunnen doen op het Fonds.

Naast een gesprek over de positie van het Nederlands in de toekomst, verkenden de bewindspersonen ook de mogelijkheid om meer gebruik te maken van de taalverwantschap tussen het Afrikaans en het Nederlands. Sinds april 1994 onderhoudt de Nederlandse Taalunie contacten met Zuid-Afrika. Die spitsen zich echter vooral toe op de neerlandistiek ter plaatse. Door juist de relatie tussen het Afrikaans en het Nederlands als vertrekpunt te nemen, ontstaan er nieuwe perspectieven en kansen. Het Afrikaans is één van de elf officiële talen in Zuid-Afrika. Met de delegatie uit Zuid-Afrika stelden de bewindslieden vast dat we elkaar, vanuit de nabijheid van de talen, een venster kunnen bieden op en/of een eerste toegang kunnen bieden tot elkaars continent. Uitwisseling van kennis en ervaring op terreinen zoals aan taal gerelateerde cultuur, taalonderwijs in een meertalige omgeving, het toetsen van vreemde talen en infrastructuur (onder meer woordenboeken en taal- en spraaktechnologie) kunnen een verrijking betekenen voor alle betrokkenen. De aanwezigen spraken de intentie uit om hiertoe concrete plannen uit te werken in 2011 en 2012 maar elkaar ondertussen wel al bij diverse activiteiten te betrekken.

De bewindslieden hebben het overleg in Brugge als zeer waardevol ervaren. Het voornemen is uitgesproken om over vijf jaar ergens anders in het taalgebied opnieuw samen te komen om een stand van zaken op te maken en nieuwe doelen te stellen voor een gezamenlijke toekomst van de Nederlandse taal en voor de samenwerking met Zuid-Afrika.